

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 24 januari 2023 hebben wij uw raad een collegereactie (23bb0432) gegeven op het initiatiefvoorstel 'Isolatiefonds- Ons plan voor een goed geïsoleerd huis' (22bb6223). In de bespreking hiervan in commissie MHEK op 16 maart 2023, is aangegeven dat wij uw raad informeren over het actieplan voor isolatie van woningen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Klimaatakkoord 2019 (Ministerie EZK)¹
- Coalitieakkoord 2022-2026 "Eén stad"
- Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026 gemeente Rotterdam
- Nationaal Isolatieprogramma april 2022 (Ministerie BZK)²
- Kamerbrief Versnelling verduurzaming gebouwen in beheer van Verenigingen van Eigenaars (VvE's) 23 december 2023 (Ministerie VRO)³
- Collegebrief over specifieke Rijksuitkering Energiarmoede (22bb7684)
- Collegebrief over verdeling DTB middelen 2022 (22bb8754)
- Collegebrief over initiatiefvoorstel Reitema (PvdA) Isolatiefonds – Ons plan voor een goed geïsoleerd huis (23bb0432)
- Kamerbrief over versnelling aanpak energiarmoede gebouwde omgeving (Ministerie VRO) 17 maart 2023⁴
- Collegebrief over Subsidieregeling Isolatie VvE's met woningen met een maximale waarde van €300.000 (23bb1843)
- Klimaat Actieplan Rotterdam (commissiebespreking is voorzien op 17 mei)

Toelichting:

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/06/28/klimaatakkoord>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/04/02/nationaal-isolatieprogramma>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/23/kamerbrief-over-versnelling-verduurzaming-gebouwen-in-beheer-van-verenigingen-van-eigenaars-vves>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/03/17/extra-inzet-energiefixers-en-lokale-aanpak-isolatie-in-strijd-tegen-energiarmoede>

In het coalitieakkoord 2022-2026 'Eén Stad' staan de ambities voor de energietransitie. We focussen op het verduurzamen en isoleren van woningen en halen woningen van het gas af. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige woningvoorraad, met meer grip op de energierekening en CO₂-reductie. We ondersteunen kwetsbare Rotterdammers bij maatregelen, waarvoor een financiële bijdrage nodig is.

Naast de energietransitie is ook de grondstoffentransitie nodig om Rotterdam duurzaam te maken. De grondstoffen van de aarde zijn niet onuitputtelijk. We moeten zuinig zijn op natuurlijke bronnen en materialen hergebruiken.

In het Klimaat Actieplan Rotterdam (tevens KAR; commissiebespreking is voorzien op 17 mei) wordt het grote plaatje geschetst en daarnaast brengt het in beeld welke acties voor de stad ondernomen zijn en waar de stad nu staat. Maar het KAR is ook eerlijk en transparant over wat er allemaal nog te doen is om de doelstellingen te behalen. De handelingsurgentie blijft groot; het KAR schetst wat nog nodig is, onder andere op het gebied van het isoleren van woningen.

Met deze brief en bijbehorend actieplan aan uw raad, gaan we dieper in op het onderwerp en geven aan wat op de korte- en lange termijn nodig is en welke middelen hiervoor beschikbaar zijn en komen.

Context van de opgave

Voor de korte termijn is het noodzakelijk dat Rotterdammers meer grip krijgen op hun energierekening. Hiervoor benutten we tot en met 2024 de specifieke Rijksuitkering (SPUK) Energiearmoede. Uw raad is hierover geïnformeerd op 15 november 2022 (22bb7684).

Voor de lange termijn is een toekomstbestendige woningvoorraad noodzakelijk. Willen we hieraan voldoen, dan moet de gebouwde omgeving in 2050 CO₂-neutraal zijn. Hiervoor hebben we als stad nog een flink aantal stappen te zetten. Over 27 jaar voelt misschien ver weg, maar het is al een opgave in het hier en nu. Iedere stap die nu niet genomen wordt, vraagt nog meer versnelling in de jaren erna.

Er zijn 321.500 woningen in de stad. Voor 2030 vergen 97.000 woningen één of meerdere isolatiestappen. Dit aantal is gebaseerd op het Nationaal Isolatieprogramma (NIP)⁵. De uitvoering van de opgave na 2030 is nog niet duidelijk. Het NIP biedt hiervoor nog geen handvatten.

Als we de landelijke opgave tot 2030 uit het NIP vertalen naar Rotterdam, dan zijn er drie doelgroepen met respectievelijk de aantallen:

- eigenaar-bewoners (33.000 woningen);
- woningcorporaties (43.000 woningen);
- particuliere verhuurders (21.000 woningen).

Wat hierdoorheen speelt is dat ongeveer 40% van de Rotterdamse woningvoorraad onderdeel is van een Vereniging van Eigenaren (VvE) is. Dit is een doelgroep-doorsnijdende categorie, want binnen een VvE kunnen alle bovengenoemde doelgroepen voorkomen. In een VvE dienen eigenaren gezamenlijk tot beslissingen te komen over onderhoud van en verbeteringen aan het gebouw. Dat maakt het nemen van gezamenlijke beslissingen een stuk ingewikkelder, mede doordat verduurzaming niet onder de officiële taken van VvE's valt.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/04/02/nationaal-isolatieprogramma>

Met het *Actieplan isolatie woningen en toekomstbestendige VvE's* (zie bijlage) gaan we als gemeente eigenaar-bewoners en verhuurders stimuleren om isolerende en verduurzamende maatregelen te treffen en generieke en gerichte hulp aanbieden. Huurders helpen we met laagdrempelige kleine (besparende) maatregelen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Financiële aspecten

Dekking:

- Energietransitiebudget (ETB)
Voor 2023 is nog €400.000 vanuit de bestemmingsreserve van het ETB beschikbaar voor de advies en ondersteuning van grote VvE's (8 of meer appartementen).
- Duurzaamheidstransitiebudget (DTB):
Eén van de spelregels van het DTB is dat als er nieuwe Rijksgelden voor duurzaamheid beschikbaar komen, dit als dekking van het Rijksdeel van het DTB beschouwd wordt. De inzet is het Rijksdeel maximaal te besteden. Dit kan betekenen dat al toegekende bedragen uit het gemeentelijk deel kunnen vrijvallen. Dit hoeft niet altijd (volledig) het geval te zijn, als blijkt dat succesvolle uitvoering en bereik van een project zowel rijks- als gemeentelijke financiering vraagt.
 1. Voor 2023 en 2024 is respectievelijk €2,66 mln. en €3,18 mln. toegekend voor gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen. Het budget is meerjarig aangevraagd.
 2. In 2023 is €4,15 mln. toegekend, met een doorlooptijd voor vier jaar, voor de 0% lening voor de verduurzaming van VvE's in Focuswijken.
 3. Voor 2023 en 2024 is respectievelijk €0,69 mln. en €0,99 mln. toegekend voor de verduurzaming van VvE's. Het gaat hier om continuering en doorontwikkeling van VVE-010 als hét VvE loket in Rotterdam en procesbegeleiding voor VvE's. Het budget is meerjarig aangevraagd.
- Speciale Rijksuitkering (SPUK) Energiearmoede
Gemeente Rotterdam heeft €18,6 mln. van het Rijk ontvangen om projecten uit te voeren die laagdrempelig de energierekening omlaag brengen bij bewoners die te maken hebben met energiearmoede. Deze SPUK-gelden moeten in december 2024 zijn besteed.
- Speciale Rijksuitkering (SPUK) Lokale Isolatie Aanpak:
Voor 2023 en 2024 kan gemeente Rotterdam respectievelijk €2.241.100 en €1.278.960 aanvragen voor een isolatieprogramma van koopwoningen⁶. Het gaat om de eerste tranche. Gemeente Rotterdam dient de aanvraag medio mei in. In 2024 en 2025 (de tweede en derde tranche) kan gemeente Rotterdam op basis van een nieuwe regeling aanvragen doen voor latere jaren.
- Aanpak Particuliere Voorraad
De financiering van de activiteiten voor toekomstbestendige VvE's in de actielijn 'Noodzaakgericht' financieren we vanuit het programma Aanpak Particuliere Voorraad. Uw raad wordt hier deze zomer nader over geïnformeerd.
- Materieel budget
Gedekt uit de begrotingsprogramma's Energietransitie en Bestaande Stad.

⁶ BZK heeft een extra versnelling met verruiming van de middelen van deze SPUK aangekondigd in brief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/03/17/kamerbrief-over-versnelling-aanpak-energiearmoede-gebouwde-omgeving>. Exacte consequenties zijn nog niet bekend, maar we vragen aan waar we recht op hebben.

Bijlage(n)

Actieplan isolatie woningen en toekomstbestendige VvE's

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb